

OUTROS RISCOS DA ACTIVIDADE:

- **Contacto con produtos químicos como disolventes, vernices, colas...**
- **Riscos biolóxicos (fungos, mofos, etc.)**
- **Inhalación de po de madeira.**
- **Presenza de ruído.**
- **Incendios e/ou explosións por materiais (disolventes, presenza excesiva de po...)**
- **Caídas ao mesmo ou distinto nivel.**
- **Sobreesforzos e riscos posturais.**
- **Contactos eléctricos.**

• RUÍDO.

- Pode causar xordeira profesional.
- Seleccionar máquinas o máis silenciosas posible e mantéñaas adecuadamente.
- Separar os traballos máis ruidosos do resto, se é factible.
- Utilizar protectores auditivos, cando sexa preciso.

• PO DE MADEIRA.

- O po pode causar asma, dermatite e incluso cancro. Cando sexa preciso utilizar máscaras de protección adecuadas.
- Pode causar incendios ou explosións xa que é inflamable.
- Aspirar o po (en vez de varrer) cando e onde se xere, usando dispositivos de aspiración conectados ás máquinas.

• USO DE VERNICES, COLAS, DISOLVENTES...

- Poden causar asma, dermatite, náuseas...
- Poden producir incendios ou explosións.
- Seleccionar os produtos menos volátiles ou de menor risco.
- Seguir as instrucións da ficha de datos de seguridade do produto.
- Utilizar luvas protectores para evitar o contacto dos produtos coa pel.
- Manter unhas boas condicións de ventilación.

- Para vernizar é importante dispor de cabina.
- Almacenar os vernices, disolventes e colas en armarios resistentes ao lume ou en lugares illados ou separados.

• CONTACTOS ELÉCTRICOS.

- Realizar a instalación conforme a normativa.
- Facer revisións periódicas da instalación.
- Manter os enchufes e cables en bo estado.
- Manter as tapas de cadros eléctricos e caixas pechadas.

• INCENDIOS E EXPLOSIÓNS.

- Identificar as zonas ATEX.
- Aspirar o po e limpar con frecuencia.
- Evitar soprar ou varrer.

PROTECCIÓN DA MATERNIDADE, EMBARAZO E LACTACIÓN:

- Evita os ruídos molestos e intensos. Reduce o tempo de exposición, cambia o momento de realización da tarefa ou trócaa con outra persoa.
- Evita caídas e golpes. Non fagas traballos que requiran equilibrio sobre superficies elevadas, inestables ou escorregadizas.
- Se tes que empregar produtos químicos comproba previamente na etiqueta e na ficha de datos de seguridade que non sexan perigosos para embarazadas ou mulleres en período de lactación.
- Evita sobreesforzos e posturas forzadas. Ata os 6 meses de embarazo podes cargar como moito 10 kg de forma ocasional e 5 kg de forma reiterada. A partir do sexto mes evita cargar pesos.
- Realiza cambios posturais frecuentes, alternando posturas de pé e sentada. Utiliza roupa e calzado cómodo, recomendándose o emprego de medias de compresión venosa.
- Evita o estrés. Evita as xornadas prolongadas e deixa tempo para facer descansos frecuentes, comer, beber, extraer leite materno ou dar de mamar ao teu neno.

Riscos en carpinterías de madeira

NON TE CORTES

ISSGA.XUNTA.GAL

RISCOS EN CARPINTERÍAS DE MADEIRA

Edita: Issga - Instituto de Seguridade e Saúde Laboral de Galicia
DL: C 1778-2022

INSTITUTO DE
SEGURIDADE E SAÚDE
LABORAL DE GALICIA

XUNTA
DE GALICIA

Nas carpinterías de madeira os accidentes máis frecuentes son debidos a cortes e atrapamentos na utilización da maquinaria, por iso este documento céntrase fundamentalmente neles e nas máquinas de uso máis común nesta actividade.

Tamén se describen, de forma máis resumida, outros riscos presentes nas carpinterías.

ORGANIZAR, PLANIFICAR E ADOPTAR MEDIDAS PREVENTIVAS

ORGANIZACIÓN E INTEGRACIÓN DA PREVENCIÓN DE RISCOS LABORAIS NA EMPRESA

- Realizar a avaliación de riscos e planificar a prevención.
- Definir procedementos de traballo seguros tendo en conta a normativa.
- Formar e informar a os traballadores, en xeral e sobre o seu posto de traballo, sobre os procedementos de traballo concretos para o uso de cada máquina e equipo e no relativo a cada tarefa.
- Fomentar a comunicación de incidentes e promover a investigación das súas causas e a modificación dos procedementos de traballo de acordo co coñecemento xerado.

- Atender á protección dos traballadores especialmente sensibles, menores e traballadoras embarazadas ou en período de lactación.
- Controlar o cumprimento das instrucións de traballo e da normativa.
- Designar recursos preventivos cando sexa preciso.

LUGAR DE TRABALLO

- Deseñar o lugar de traballo de forma que quede espazo suficiente entre as máquinas, para poder alimentalas e traballar con seguridade.
- Prever sistemas de ventilación, extracción, así como a limpeza e recollida de labras, para evitar os riscos derivados das labras e do po.
- Dispoñer de iluminación adecuada.
- Atender aos riscos hixiénicos derivados do uso de produtos (vernices, pinturas, colas...)
- Manter o lugar de traballo limpo e ordenado.

MÁQUINAS E EQUIPOS

- Coñecer e seguir o Manual de instrucións do fabricante.
- Comprobar que as máquinas teñen marcado CE e/ou cumpren cos requisitos mínimos de seguridade aplicables tanto a elas como a súa utilización (RD 1215/1997).
- Empregar as máquinas para o uso previsto.
- Non empregar os equipos para usos prohibidos.
- Empregar útiles e recambios compatibles coa máquina.
- Seleccionar máquinas pouco ruidosas, se é preciso utilizar protectores auditivos.
- Revisar e manter os equipos en bo estado.
- Se as máquinas van a estar nunha zona ATEX deben ser adecuadas para elo.
- Ter en conta que facer modificacións ou unir máquinas pode invalidar a declaración CE de conformidade e obrigar a un marcado novo.

MEDIDAS XERAIS

- Usa útiles de corte ben afiados e adecuados á velocidade da máquina.
- Comproba que os útiles están ben suxeitos e equilibrados.
- Emprega mesas auxiliares, prensos, alimentadores automáticos ou empuxadores para a alimentación das pezas.
- Asegúrate de que utilizas os EPI adecuados á tarefa.
- Emprega roupa de traballo axustada, especialmente nos puños.
- Non accedas á zona de traballo antes de que o útil se deteña completamente (por exemplo para retirar residuos, recortes, etc).
- Mantén protexidas con proteccións fixas as partes móbiles da máquina nas que non debas operar (poleas, engrenaxes, etc).

RISCOS XERAIS

ESCUADRADORA

- Fai uso de elementos de alimentación (mesa móbil, viga móbil, etc).
- Escamotea o disco incisor sempre que non se vaia facer uso del.
- Comproba que conta con coitelo divisor.
- Verifica que dispón de carcasa superior cubreserra ou resguardo montado sobre o coitelo divisor e utilízao. Se a protección é opaca, a liña de corte debe estar marcada.

REGROSADORA

- Evita situarte no percorrido de retroceso de pezas. Non empuxes as pezas co corpo ou o peito.
- Evita introducir pezas de diferente grosor á vez, para que non se queden sen presionar as máis delgadas.
- Mantén en bo estado os elementos antirretroceso do equipo (uña, lingüetas, etc).

SERRA DE CINTA

- Utiliza protectores autorregulables para axustar o espazo accesible da cinta ao tamaño das pezas que se van cortar.
- Utiliza cintas adecuadas á máquina e a súa velocidade.
- Mantén a serra afiada, triscada, axustada, coa banda coa tensión adecuada e os volantes no mesmo plano.

SERRA CIRCULAR, INGLETADORA PORTÁTIL

- Asegúrate que dispós de carcasa móbil protectora e na serra circular de coitelo divisor regulable axustado á distancia adecuada do disco de corte.
- Sempre que sexa posible, utiliza unha mesa de traballo e suxeita as pezas en posición estable para o seu corte.
- Comproba o bo estado do resorte, do dispositivo automático de ancoraxe do disco en posición de repouso e do gatillo.
- Selecciona a máquina adecuada a cada traballo.
- Para evitar acuñaementos, tras seleccionar a liña de corte e fixar a peza, retira os toques antes da realización do corte.
- Apaga a serra cando non se utilice. Realiza as operacións de comprobación, axuste e mantemento coa máquina parada e desconnectada.

TUPÍ

- As máquinas contan con elementos de alimentación, traballo e seguridade, apóiate neles, en función da operación que realices, para levar a cabo o traballo: fresas antirechazo, listómetro (calibrador de regulado), carros de alimentación para alimentación corridas, mesas auxiliares e toques antirretroceso, guías continuas, formas ou moldes de suxeición e alimentación, toques de inicio e final de ataque, empuxadores, dispositivos de suxeición de peza, amparos regulables...
- Protexe o útil de corte deixando o espazo estritamente necesario para labrar a peza.

MÁQUINA MÚLTIPLE OU CENTRO DE MECANIZACIÓN

- Comproba que os útiles que non se están utilizando permanezan parados ou protexidos.
- Protexe o útil de corte deixando o espazo estritamente necesario para labrar a peza.

CEPILLADORA OU LABRA

- Comproba que o rolo de coitelas está protexido cun resguardo regulable.

PRIMEIROS AUXILIOS

Dispor de caixa de primeiros auxilios equipada e revisada co contido preciso.
Ter á disposición un teléfono e os números para chamar a urxencias (061, 112, Centro sanitario máis próximo...)
Seguir a secuencia PAS: Protexer, Avisar, Socorrer.
Seguir as indicacións que che faciliten dende emerxencias.
Contar con persoal formado en primeiros auxilios e emerxencias.

Situacións máis frecuentes:

Corpos estranhos nos ollos:

- Non frotar o ollo afectado.

Salpicaduras:

- Lava o ollo con auga fría abundante.

Partículas:

- Non intentes extraelas.
- Cubre o ollo coa pálpebra fechada.
- Solicita asistencia médica.

Feridas:

- Facer limpeza rápida con auga.
- Cubrir con apósito.
- Traslado a un centro.

Hemorraxias:

- Sentar ou tombar o accidentado.
- Facer presión manual directa e, detida a hemorraxia, poñer vendaxe compresiva.